

A ס"ד

Intro

Today we will Be"H learn פ"ה of מציעא בבא. Some of the topics we will learn about include:

חביבין יסורין

The greatness of suffering;

The Gemara discusses the suffering of רבי אלעזר ב"ר שמעון and that of רבי.

מלמד את בן חבירו

The merit of teaching another's child Torah;

The Gemara relates Rebbe's efforts in this regard.

יתב תעניתא

The Gemara relates the excessive fasting undertaken by אמוראים for various spiritual needs.

A

חביבין יסורין

מלמד את בן חבירו

יתב תעניתא

B רבי חייא

The greatness of רבי חייא, including:

הרבצת התורה

His great lengths he went to in disseminating Torah;

גוהרקא דרבי חייא

His stature in Heaven, and his special throne; and

תקפי ברחמי

The special power of his prayers;

B

רבי חייא

הרבצת התורה

גוהרקא דרבי חייא

תקפי ברחמי

1 So let's review...

The Gemara earlier related that Rebbe's wife told Rebbe
 במעשים ידענא
 דהא קביל עליה יסורי
 My husband's deeds were greater than yours, because he
 accepted suffering upon himself.
 When Rebbe heard this, he said
 חביבין יסורין
 קבל עליה תליסר שני
 How precious is suffering! And he accepted upon myself
 13 years of suffering.

Nevertheless, the Gemara says
 יסורי דרבי אלעזר ב"ר שמעון
 עדיפי מדרבי
 יסורי דרבי אלעזר ב"ר שמעון
 Rebbe's, because
 דאילו רבי אלעזר ב"ר שמעון
 מאהבה באו
 ומאהבה הלכו
 His suffering came and went through love;
 דרבי
 ע"י מעשה באו
 וע"י מעשה הלכו
 Rebbe's suffering came and went due to certain incidents.

The Gemara elaborates:
 ההוא עגלא דהו קא ממטו ליה לשחיטה
 אזל תליא לרישיה בכנפיה דרבי וקא בכי
 As a calf was led to the slaughter, it buried its head in
 Rebbe's cloak and wept,
 אמר ליה
 זיל לכך נוצרת
 Rebbe told it, "Go! You were created for this purpose."
 It was therefore decreed:
 הואיל ולא קא מרחם
 ליתו עליה יסורין
 Since he did not have mercy, he too will suffer.

1

The Gemara earlier related that Rebbe's wife told Rebbe

במעשים ידענא

דהא קביל עליה יסורי

My husband's deeds were greater than yours, because he accepted suffering upon himself.

When Rebbe heard this, he said

חביבין יסורין

קבל עליה תליסר שני

How precious is suffering!

And he accepted upon myself 13 years of suffering.

Nevertheless, the Gemara says

יסורי דרבי אלעזר ב"ר שמעון

עדיפי מדרבי

was on a higher level than Rebbe's, because...

דרבי

**ע"י מעשה באו
וע"י מעשה הלכו**

Rebbe's suffering came and went due to certain incidents.

דאילו

רבי אלעזר ב"ר שמעון

**מאהבה באו
ומאהבה הלכו**

His suffering came and went through love.

ההוא עגלא

**דהו קא ממטו ליה לשחיטה
אזל תליא לרישיה בכנפיה דרבי**

קא בכי

As a calf was led to the slaughter, it buried its head in Rebbe's cloak and wept,

אמר ליה - זיל - לכך נוצרת

Rebbe told it, "Go! You were created for this purpose."

It was therefore decreed:

הואיל ולא קא מרחם

ליתו עליה יסורין

Since he did not have mercy, he too will suffer.

2 Thirteen years later,
הוה קא כנשא אמתיה דרבי ביתא
הוה שדיא בני כרכושתא
וקא כנשא להו
Rebbe's maidservant was sweeping the house, and swept
up some baby weasels.
אמר לה שבקינהו
כתיב ורחמיו על כל מעשיו
Rebbe said, "Leave them be; Hashem has mercy on all his
creatures." Whereupon it was decreed,
הואיל ומרחם
נרחם עליה
Since he had mercy, let us have mercy on him, and his
suffering ended.

2

Thirteen years later,
**הוה קא כנשא אמתיה דרבי ביתא
הוה שדיא בני כרכושתא
וקא כנשא להו**
*Rebbe's maidservant was sweeping the house,
and swept up some baby weasels.*
**אמר לה שבקינהו
כתיב ורחמיו על כל מעשיו**
Rebbe said,
"Leave them be - Hashem has mercy on all his creatures."
Whereupon it was decreed,
**הואיל ומרחם
נרחם עליה**
*Since he had mercy, let us have mercy on him,
and his suffering ended.*

3 The Gemara shows the power of suffering:
כולהו שני יסורי דרבי אלעזר
לא שכיב איניש בלא זמניה
All the years of Rebbe's suffering, no one died
before their allotted time.
כולהו שני יסורי דרבי
לא איצטריך עלמא למיטרא
All the years of Rebbe's suffering, they were not inconven-
ienced by rain. Nevertheless, the soil was so moist, that
כי הוּו עקרי פוגלא ממשרא
הוה קיימא בירא מליא מיא
When one would uproot a radish, the hole would immedi-
ately fill with water.

3

THE POWER OF SUFFERING

**כולהו שני
יסורי דרבי
לא איצטריך עלמא
למיטרא**
*All the years of Rebbe's suffering,
they were not inconvenienced by
rain. The soil was so moist, that
כי הוּו עקרי פוגלא ממשרא
הוה קיימא בירא מליא מיא
When one would uproot a
radish, the hole would
immediately fill with water.*

**כולהו שני
יסורי דרבי אלעזר
לא שכיב איניש
בלא זמניה**
*All the years of
Rebbe's suffering,
no one died
before their allotted
time.*

4 The Gemara now discusses רבי's son, רבי אלעזר ב"ר שמעון
 יוסי:
 After the death of רבי אלעזר ב"ר שמעון, Rebbe asked
 יש לו בן לאותו צדיק
 Does he have a son? And he was told
 יש לו בן
 וכל זונה שנשכרת בשנים
 שוכרתו בארבעה
 He has a son, and a harlot who charges double for her
 services pays him twice that for his services, since he is so
 handsome.
 אסמכיה ברבי
 ואשלמיה לר' שמעון בן איסי בן לקוניא
 Rebbe then took him, ordained him, and arranged a private
 teacher for him. This motivated him to excel in his studies.
 Whereupon Rebbe cited the Pasuk
 פרי צדיק עץ חיים
 The fruit of a Tzaddik is a tree of life; refers to
 זה ר' יוסי בר' אלעזר בר' שמעון
 ולוקח נפשות חכם
 He who acquires souls is wise; refers to
 זה ר' שמעון בן איסי בן לקוניא

4

After the death of רבי אלעזר ב"ר שמעון, Rebbe asked
יש לו בן לאותו צדיק
Does he have a son? - And he was told
יש לו בן
וכל זונה שנשכרת בשנים
שוכרתו בארבעה
He has a son,
and a harlot who charges double for her services
pays him twice that for his services,
since he is so handsome.
אסמכיה ברבי
ואשלמיה לר' שמעון בן איסי בן לקוניא
Rebbe then took him, ordained him,
and arranged a private teacher for him.
This motivated him to excel in his studies.

Whereupon Rebbe cited the Pasuk
פרי צדיק עץ חיים
The fruit of a Tzaddik is a tree of life
זה ר' יוסי בר' אלעזר בר' שמעון
ולוקח נפשות חכם
He who acquires souls is wise; refers to
זה ר' שמעון בן איסי בן לקוניא

5 The Gemara continues;
When רבי יוסי died,
אמטוהו למערתא דאבוה
הוה הדרא לה עכנא למערתא
They brought him to his father's burial cave, but a serpent
surrounded the entrance.
אמרו ליה עכנא עכנא
פתח פיך ויכנס בן אצל אביו
לא פתחא להו
They said, "Serpent, allow the son to enter," but this time it
did not open as it did for שמעון ב"ר אלעזר.

יצתה בת קול
A heavenly voice explained
לא מפני שזה גדול מזה
אלא זה היה בצער מערה
וזה לא היה בצער מערה
רבי יוסי was not greater than רבי אלעזר,
but he experienced the suffering in the cave with his father שמעון ב"ר אלעזר.

5

When רבי יוסי died,
אמטוהו למערתא דאבוה
הוה הדרא לה עכנא למערתא
They brought him to his father's burial cave,
but a serpent surrounded the entrance.
אמרו ליה עכנא עכנא
פתח פיך ויכנס בן אצל אביו
לא פתחא להו
They said, "Serpent, allow the son to enter,"
but this time it did not open as it did for שמעון ב"ר אלעזר.

יצתה בת קול
A heavenly voice explained
לא מפני שזה גדול מזה
אלא זה היה בצער מערה
וזה לא היה בצער מערה
רבי יוסי was not greater than רבי אלעזר,
but he experienced the suffering in the cave
with his father שמעון ב"ר אלעזר.

6

A similar story:

After רבי טרפון's death, Rebbe asked
יש לו בן לאותו צדיק

Did he have a son? And he was told

בן אין לו

בן בת יש לו

וכל זונה שנשכרת בשנים

שוכרתו בארבעה

He has a grandson, and a harlot who charges double for
her services pays him twice that for his services, since he
is so handsome.

Rebbe told him

אי הדרת בך

יהיבנא לך ברתאי

If you repent, I will give you my daughter in marriage.

הדר ביה

He indeed repented. Some say

נסבה וגירשה

He married her and then divorced her. While others say

לא נסבה כלל

כדי שלא יאמרו

בשביל זו חזר זה

He never married her, so that people would not say, "He
only repented because of her."

6

After רבי טרפון's death, Rebbe asked

יש לו בן לאותו צדיק

Did he have a son? And he was told

בן אין לו

בן בת יש לו

וכל זונה שנשכרת בשנים

שוכרתו בארבעה

He has a grandson,

*and a harlot who charges double for her services
pays him twice that for his services, as he is so handsome.*

Rebbe told him

אי הדרת בך

יהיבנא לך ברתאי

If you repent,

I will give you my daughter in marriage.

הדר ביה

He indeed repented.

Some say

נסבה וגירשה

He married her and then divorced her.

While others say

לא נסבה כלל

כדי שלא יאמרו בשביל זו חזר זה
*He never married her, so that people would not say,
"He only repented because of her."*

7 The Gemara explains why Rebbe invested so much effort in these young men:
 כל המלמד את בן חבירו תורה
 זוכה ויושב בישיבה של מעלה
 One who teaches another's child Torah merits sitting in the Heavenly academy, and
 כל המלמד את בן עם הארץ תורה
 אפילו הקב"ה גוזר גזירה מבטלה בשבילו
 If one teaches Torah to the son of an ignoramus, Hashem annuls evil decrees because of him.

7 *Why Rebbe invested so much effort in these young men*

**כל המלמד את בן חבירו תורה
 זוכה ויושב
 בישיבה של מעלה**

*One who teaches another's child Torah
 merits sitting in the Heavenly academy, and*

**כל המלמד את בן עם הארץ תורה
 אפילו הקב"ה גוזר גזירה
 מבטלה בשבילו**

*If one teaches Torah to the son of an ignoramus,
 Hashem annuls evil decrees because of him.*

8 The Gemara explains the significance of three consecutive generations of scholars, such as רבי אלעזר, רבי שמעון, רבי יוסי, and רבי יוסי:
 כל שהוא תלמיד חכם
 ובנו תלמיד חכם
 ובן בנו תלמיד חכם
 שוב אין תורה פוסקת מזרעו לעולם
 If a Torah scholar merits a son and grandson who are also Torah scholars, the Torah will never leave his descendants, because
 מכאן ואילך
 תורה מחזרת על אכסניא שלה
 After three generations, the Torah continues to return to its hosts, as the Pasuk says
 'ואני זאת בריתי וגו'
 לא ימושׁוּ מפׁיך ומפׁי זרעך ומפׁי זרע זרעך
 אמר ה' מעתה ועד עולם
 =====

8 *The significance of 3 consecutive generations of scholars*

**כל שהוא תלמיד חכם
 ובנו תלמיד חכם
 ובן בנו תלמיד חכם
 שוב אין תורה פוסקת מזרעו
 לעולם**

*If a Torah scholar merits a son and grandson
 who are also Torah scholars,
 the Torah will never leave his descendants, because*

**מכאן ואילך
 תורה מחזרת על אכסניא שלה**

*After three generations,
 the Torah continues to return to its hosts,*

as the Pasuk says

**ואני זאת בריתי וגו'
 לא ימושׁוּ מפׁיך ומפׁי זרעך
 ומפׁי זרע זרעך
 אמר ה' מעתה ועד עולם**

9 The Gemara begins to discuss רבי חייא's greatness:

רבי חייא said

עבדי לתורה דלא תשתכח מישראל

I ensure that Torah is not forgotten.

אזלינא ושדינא כיתנא וגדילנא נישבי

וציידנא טבי ומאכילנא בשרייהו ליתמי

I grow flax and weave it into nets. I then trap deer, and feed their meat to orphans.

ואריכנא מגילתא

וכתבנא חמשה חומשי

I make parchment from their hide, and write the five Chumashim.

וסליקנא למתא

ומקרינא חמשה ינוקי בחמשה חומשי

ומתינא שיתא ינוקי שיתא סדרי

I then go to a city and teach each of five children one Chumash, and each of six children one Seder of משניות.

ואמרנא להו

עד דהדרנא ואתינא

אקרו אהדדי ואתנו אהדדי

I then tell them to teach one another until I return. Thus,

עבדי לה לתורה דלא תשתכח מישראל

In this manner, the Torah would not be forgotten.

היינו דאמר רבי

כמה גדולים מעשה חייא

Rebbe lauded his efforts and said, "How great are חייא's deeds!"

9

The Greatness of רבי חייא

רבי חייא

עבדי לתורה

דלא תשתכח מישראל

I ensure that Torah is not forgotten.

אזלינא ושדינא כיתנא

וגדילנא נישבי

וציידנא טבי ומאכילנא בשרייהו

ליתמי

I grow flax and weave it into nets.

I then trap deer, and feed their meat to orphans.

ואריכנא מגילתא

וכתבנא חמשה חומשי

I make parchment from their hide, and write the five Chumashim.

וסליקנא למתא

ומקרינא חמשה ינוקי בחמשה חומשי

ומתינא שיתא ינוקי שיתא סדרי

I then go to a city and teach each of five children one Chumash, and each of six children one Seder of משניות.

ואמרנא להו

עד דהדרנא ואתינא

אקרו אהדדי ואתנו אהדדי

I then tell them to teach one another until I return.

Thus,

עבדי לה לתורה

דלא תשתכח מישראל

In this manner, the Torah would not be forgotten.

היינו דאמר רבי

כמה גדולים מעשה חייא

Rebbe lauded his efforts and said, "How great are רבי חייא's deeds!"

10 The Gemara relates several incidents demonstrating רבי חייה's stature:
 ההוא מרבנן דהוה שכיח אליהו גביה
 דלצפרא הוּו שפירן עיניה
 ולאורתא דמיין כדמיקלין בנורא
 A certain scholar was visited regularly by אליהו הנביא. One evening his eyes seemed singed, and he explained:
 דאמרי ליה לאליהו
 אחוי לי רבנן כי סלקי למתיבתא דרקיע
 I requested that אליהו הנביא show me the חכמים in the next world; and he told me
 בכולהו מצית לאסתכולי בהו
 לבר מגוהרקא דרבי חייה
 You may gaze upon all of them, except for the throne of רבי חייה. However,
 לא מצאי לאוקמא אנפשאי
 אסתכלי בה
 אתו תרי בוטיטי דנורא
 וסמינהו לעיניה
 I could not restrain myself from looking at it, and two sparks emanated from the throne, and blinded me.
 אזלי אשתטחי אמערתיה
 אמינא מתנייתא דמר מתנינא
 ואתסאי
 I prostrated myself on ר' חייה's grave and said, "I study your תורות," and I was healed.

10

**ההוא מרבנן דהוה שכיח אליהו גביה
 דלצפרא הוּו שפירן עיניה
 ולאורתא דמיין כדמיקלין בנורא**
A certain scholar was visited regularly by אליהו הנביא. One evening his eyes seemed singed, and he explained:

And he told me
**בכולהו מצית
 לאסתכולי בהו
 לבר מגוהרקא
 דרבי חייה**
You may gaze on all of them, except for the throne of רבי חייה.

דאמרי ליה לאליהו
**אחוי לי רבנן
 כי סלקי
 למתיבתא דרקיע**
I requested that אליהו הנביא show me the חכמים in the next world;

However,
**לא מצאי לאוקמא אנפשאי
 אסתכלי בה
 אתו תרי בוטיטי דנורא
 וסמינהו לעיניה**
I could not restrain myself from looking at it, and two sparks emanated from the throne, and blinded me.

**אזלי אשתטחי אמערתיה
 אמינא מתנייתא דמר מתנינא
 ואתסאי**
I prostrated myself on ר' חייה's grave and said, "I study your תורות," and I was healed.

11 Another incident:
 אליהו הוה שכיח במתיבתא דרבי
 יומא חד ריש ירחא הוה
 נגה ליה ולא אתא
 אליהו was a frequent visitor in Rebbe's Yeshiva. One
 he was delayed, and explained:
 אדאוקימנא לאברהם ומשינא ידיה ומצלי
 ומגנינא ליה
 וכן ליצחק וכן ליעקב
 I had to wake אבינו אבינו, wash his hands so he could pray,
 and then lay him back to rest, and then repeat this for יצחק
 and אבינו and אבינו.
 And he explained that he did not wake them together,
 because
 סברי תקפי ברחמי
 ומייתי ליה למשיח בלא זמניה
 They will overwhelm the Heavens with prayer, and bring
 משיח before his time.

Rebbe asked him
 יש דוגמתן בעולם הזה
 Is there anyone alive in our time whose prayers are so
 effective? He answered;
 איכא רבי חייא ובניו
 and his sons have this power. Whereupon
 גזר רבי תעניתא
 אחתינהו לרבי חייא ובניו
 Rebbe declared a fast day, and had רבי חייא and his sons
 lead the prayers.
 אמר משיב הרוח ונשבה זיקא
 אמר מוריד הגשם ואתא מיטרא
 As soon as he said משיב הרוח, the wind blew, and when he
 said מוריד הגשם, rain fell immediately.
 כי מטא למימר מחיה מתים רגש עלמא
 As he was about to mention תחיית המתים, the world
 trembled.
 אידמי להו כדובא דנורא
 על ביניהו וטרדינהו
 then appeared among them as a bear of fire.
 They were distracted, and stopped their prayers.

11 אליהו הוה שכיח במתיבתא דרבי
 יומא חד ריש ירחא הוה
 נגה ליה ולא אתא
 אליהו was a frequent visitor in Rebbe's Yeshiva.
 One he was delayed, and explained:
 אדאוקימנא לאברהם
 ומשינא ידיה ומצלי ומגנינא ליה
 וכן ליצחק וכן ליעקב
 I had to wake אבינו אבינו, wash his hands
 so he could pray, and then lay him back to rest,
 and then repeat this for יצחק and אבינו.
 And he explained that he did not wake them together,
 because
 סברי תקפי ברחמי
 ומייתי ליה למשיח בלא זמניה
 They will overwhelm the Heavens with prayer,
 and bring משיח before his time.

Rebbe asked him
 יש דוגמתן בעולם הזה
 Is there anyone alive in our time
 whose prayers are so effective?
 He answered;
 איכא רבי חייא ובניו
 and his sons have this power. Whereupon
 גזר רבי תעניתא
 אחתינהו לרבי חייא ובניו
 Rebbe declared a fast day,
 and had רבי חייא and his sons lead the prayers.
 אמר משיב הרוח ונשבה זיקא
 אמר מוריד הגשם ואתא מיטרא
 As soon as he said משיב הרוח, the wind blew,
 and when he said מוריד הגשם, rain fell immediately.

כי מטא למימר מחיה מתים
 רגש עלמא
 As he was about to mention תחיית המתים,
 the world trembled.
 אידמי להו כדובא דנורא
 על ביניהו וטרדינהו
 then appeared among them
 as a bear of fire.
 They were distracted, and stopped their prayers.